

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของพระสงฆ์เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางสังคมกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อศึกษาถึงความสอดคล้องระหว่างหลักกรรมทางพระพุทธศาสนากับเกษตรทฤษฎีใหม่ และเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคของพระสงฆ์เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกษตรทฤษฎีใหม่ ประชากรที่ทำการศึกษาคือ พระสงฆ์นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ ห้องเรียนวัดศรีโสดา จำนวน 85 รูป รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติไคสแคว์

การทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจของพระสงฆ์เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .01$) คือ อายุจริงของพระสงฆ์ และแหล่งข่าวสารทางโทรทัศน์ หลักกรรมทางพระพุทธศาสนาที่มีความสอดคล้องกับเกษตรทฤษฎีใหม่ได้แก่ ความขยันหมั่นเพียร (วิริยารัมภะ) และการประกอบตนให้กลมกลืนกับธรรมชาติ

ปัญหาอุปสรรคของพระสงฆ์เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่คือ ได้รับความฝึกอบรมและคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่น้อย การได้รับข้อมูลข่าวสารและเอกสารตำราต่าง ๆ ไม่เพียงพอ เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ให้การสนับสนุนเกษตรกรเท่าที่ควร ขาดแคลนงบประมาณ พื้นที่มีทำการเกษตรบนพื้นที่สูงไม่เหมาะสมกับแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ เนื่องจากพื้นที่จำกัดและอยู่นอกเขตชลประทาน อีกทั้งความต้องการของคนในสังคมมีหลากหลาย แต่ขาดการบูรณาการความรู้เข้ากับหลักพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้คือ ควรจัดฝึกอบรมหรือจัดทัศนศึกษาเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่สำหรับพระภิกษุสามเณร เพื่อนำความรู้ไปถ่ายทอดแก่เกษตรกรต่อไป จัดฝึกอบรมเกษตรกรอย่างทั่วถึง เพราะเกษตรกรบางรายยังไม่เข้าใจเกษตรทฤษฎีใหม่ และยังมีความสับสนระหว่างเกษตรทฤษฎีใหม่กับเศรษฐกิจพอเพียง แก้ปัญหาเกษตรกรที่คืนเหตุจากการทำลายป่าไม้ให้มีการปลูกป่ามากขึ้นเพื่อจะได้ฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติ เพิ่มสื่อสำหรับการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมและพระสงฆ์ควรส่งเสริมและสนับสนุนเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่อย่างจริงจัง โดยดำเนินการควบคู่ไปกับคุณธรรมและจริยธรรม

The objectives of this research were to study knowledge and understanding of Buddhist monks on New Theory of Agriculture, to study the relationship between personal characteristics, social factors and knowledge and understanding concerning the New Theory of Agriculture, to study the relevance between the Lord Buddha's teachings and New Theory of Agriculture and to study problems and obstacles of monks' knowledge and understanding on New Theory farming. The population were 85 Buddhist monks who were students of the Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Chiang Mai Campus, Wat Sri So Da Class. Data collection was done through questionnaires. Statistical techniques used were percentage, arithmetic means, standard deviation and Chi-square Test.

From hypothesis testing, it was found that age of monks and television were significantly ($P < .01$) related to monks' knowledge and understanding. Dharma principles that related to New Theory of Agriculture were diligence (Viriyarumphā) and harmony with nature.

The problems and obstacles of monks concerning New Theory of Agriculture were lack of training and suggestion from authorities, lack of information sources and books, less support from the state authorities, insufficiency of budget, highland was unsuitable for New Theory of Agriculture due to limited farm size and out of irrigation area, general people need various careers but no integration of knowledge with Dharma principles.

The recommendation of this research were that the authorities should organize more training or field trips concerning New Theory of Agriculture for monks as well as for farmers as some had no of them understanding on New Theory of Agriculture and confused between New Theory of Agriculture and sufficiency economy. To solve the deforestation problem is to encourage farmers to reforest in order to restore natural water resources, increase and transfer media on New Theory of Agriculture. Extension worries and monks should extend and support farmers on New Theory of Agriculture together with ethics and morality.